

Quod monumentum absolutibus tibi Nicolao notario nostro, ut scriberes præcipimus; et ut robur habeat, effigiem sanctæ crucis affiximus. Actum Beneventi in episcopio, mense et indictione nominata feliciter.

Ego Majorachi presbyt. me testem scripsi, a. s. t. u. tibus sacerdotibus nostris, vel cuncto clero.

Ego Aripaldus scribere me jussi et testes acci- bere.

ANNO DOMINI DCXV.

SANCTUS AILERANUS

SCOTO-HIBERNUS ABBAS.

NOTITIA HISTORICA IN AILERANUM.

(Fabricii Biblioth. med. et inf. ætatis.)

Aileranus aliis verius *Aireranus*, *Ereteranus*, *Scoto-Hibernus* cognomento *Sapiens*, presbyter et scolasticus seu ludimagister scholæ Cluainardensis in Hibernia, sæculo VIII ut videtur (post Columbanum, Ultanum et Adannanum), scripsit gesta sancti Pa- tricii, et, quæ sola ætatem tulit, *interpretationem mysticam progenitorum Christi*, quæ cum Columbanii Scriptis edita a Patricio Flemmingo, ord. Min., Loranii 1667, et recusa tom. XII Bibliothecæ Patrum Edit. Lugdun. 1677, pag. 37.

SANCTI AILERANI

SCOTO-HIBERNI ABBATIS

INTERPRETATIO MYSTICA PROGENITORUM CHRISTI.

(Bibliotheca Patrum, tom. XII, p. 39).

Opportunum videtur de nominibus genealogiæ dominicæ juxta mysticos, majorum duntaxat auctori- tate perceptos, exponere intellectus; eo utique sensu imprimis posito, ut quomodo in Dominum nostrum

Ante hoc opusculum habetur in Bibliotheca Patrum, tom. XII, p. 39, monitum sequens:

Licet benigne lector, subjectus Ailerani nostri tractatus Columbanii non sit, et proinde ex scopo præsentis instituti ad hoc collectaneum per se non videatur spectare: tamen quia ita mole exiguus est, ut congrue seorsum edi non possit, et ingenio tam fecundo, tam docto, sacræ Scripturæ sensus depromit, ut quibusvis sacrarum litterarum studiosis, et divini maxime verbi præconibus, ejus evulgatio, sicut utilissima, ita et acceptissima futura sit, consultum putavi ne insigni eximii viri monumentum diutius delitescat, illud collectis præsentis fasciculo Columbanii sermonibus, ad lectoris utilitatem, adjicere.

Circa ipsum porro Aileranum, Aireranum, vel Ereteranum (ita enim varie legitur apud antiquos, tam Latinos quam Hibernicos scriptores; sed posteriori frequentius modo in vetustis Hiberniæ Menologiis scriptum reperitur) observandum duos hujus nominis in Hibernia sanctissimos olim viros, floruisse, quorum unus est *Ereteranus* abbas Tamlaensis in *Lagenia sancti Mairuani* famosissimi archidiaconatus, et regule atque ordinis monastici conditoris, successor, ejus festum Compilatio veterum Hiberniæ Menologiorum, nempe *sancti Aeneæ* sive *Engussii* episcopi lili *Obleni beati Mariani* abbatis et D. Caroli Maguir, ponit ad 14 Augusti. Sed cum hic *Ereteranus*, licet sapiens (quo etiam cognomine ipsum inscribit) nihil

præter suam monasticam regulam scripsisse legatur, et abbas fuerit, haberi non debet auctor præsentis opusculi, ab aliquo celeberrimo scriptore, non tamen abbate conscripti. Alter fuit *Aireranus* cognomento *sapiens*, presbyter scholasticus, seu ludimagister celeberrimæ scholæ Cluainardensis, multorum millium discipulorum, sanctitate et litteris illustrium nutritus, cui vere tribuendum videtur opus subscriptum; præter quod, inter alia legitur esse vitam sancti Patricii; nam in Eptome ms. Hibernica de gestis sancti Patricii, quæ incipit: *Populus qui sedebat in tenebris vidit lucem magnam*, irrefragabilis apud nostrates auctoritates, sub linem inter alios vite sancti Patricii scriptores refertur *Aireranus*; ita enim habetur: *Hi sunt sancti seniores et sapientes Hiberniæ, qui signa et virtutes Patricii scripserunt, et collecta nobis tradiderunt, sanctus Columba Cellarum, sanctus Ultanus* (alter ab illo *Fossensi* in Belgio) *sanctus Adomnanus, sanctus Areranus sapiens, sanctus Chieranus*, etc. De eodem quoque Arerano jam memoratus sanctus Aenas episcopus qui eximia sanctitatis et doctrinæ laude floruit sub finem octavi sæculi, regnante *Hugone Honorato*, seu *Ordnithæ*, illo *Nielli Nimbozi*, totius Hiberniæ Monarchæ, in suo Martyrologio metrico elegantissimo et fidelissimo, ad 29 Decembris ita meminit: *Aireran an teagnaibus*, hoc est, *Aireranus* cognomento *sapiens*; cui consensit Martyrologium Subense in Bavaria, in quo sic

Jesum hominis [*Forte, nominis*] cujusque referenda sit interpretatio, convenientibus sacrarum Scripturarum astruatur testimoniis, ipsumque Salvatorem omnium genealogiæ generationes figurasse ac prophetasse doceantur, cujus genealogiæ divina providentia sunt incertæ. Dominus itaque Jesus Christus, qui est *Sacerdos secundum ordinem Melchisedech* (*Psal. cix*), et Rex secundum electionem David, quem unxit Samuel præ fratribus suis in regem et prophetam (*1 Reg. xvi, 18*), sicut etiam Pater, Jesum Christum oleo lætitiæ præ participibus suis (*Hebr. i, 9*), in [qui in] patriarchis Patriarcha, in sacerdotibus Sacerdos, in iudicibus Judex, in prophetis Propheta, in ducibus Dux, in apostolis Apostolus; in angelis, *magnum consilii Angelus* dicitur.

In Abraham *Pater excelsus* intelligitur (*Hieron. l. B Interp. nom. Hebr., de Gen.*), de quo inter cætera Isaias loquitur: *Vocabitur nomen ejus Admirabilis, Consiliarius, Deus Fortis, Pater futuri sæculi, Princeps pacis* (*Isai. ix, 6*). Et David inquit: *Si autem dereliquerint filii ejus legem meam, et in judiciis meis non ambulaverint; si justitias meas profanaverint, et mandata mea non custodierint, visitabo in virga iniquitates eorum* (*Psal. lxxxviii*). Cum enim ceciderint filii Domini nostri Jesu Christi, quos verbo vitæ genuit, et per baptismum iterum nasci fecit, non collidentur; quia Dominus supponit manum misericordiæ suæ (*Psal. xxxvi, 24*) quam periclitanti Petro porrexit (*Matth. xiv, 30*).

In Isaac *gaudium* (*Philo, l. Interp. nom. Hebr., de Genes., Origen. homil. 7 in Gen.*); dicente angelo ad pastores: *Ecce annuntio vobis gaudium magnum, quod erit in omni populo* (*Luc. ii, 10*), nam ut de Joanne Baptista dixerat ad Zachariam: *Et multi in nativitate ejus gaudebunt* (*Luc. i, 14*). Prophetis namque et sanctis hominibus et divina reponitione nascentibus, gaudium parentibus oriebatur et propinquis; nascente autem omnium Redemptore ac totius mundi Domino, merito incomparabile et maximum gaudium omni populo, id est, omni humano generi annuntiat exortum.

In Jacob *supplantator* (*Gen. xxvii, 36. Origen. hom. 11 in Exod. Arnob., in Psalm. lxi*) ipse etenim dicit: *Nemo potest in domum fortis introire, et vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem* (*Matth. xii, 29*); supplantatum enim Dominus habuit Satanam, cum dixerit: *Vade retro, Satanas* (*Marc. viii, 31*);

legitur: *iv Kalend. Januarii in Hibernia sancti Averani Averani confessoris*. Dubium non est hunc Averanum de secundo sanctorum Hiberniæ ordine fuisse, et forte non multo post ipsius sancti Finiani ad caelos transitum præfate scholæ administrationem accepit, hoc est, ut arbitror, circa Columbæ, Congalli, Brandani et aliorum Patrum tempora, sub quorum regimine celeberrima in Hibernia sacrarum litterarum gymnasia florebant; inter quos non infimum sane locum tenuisse credendum est Cluainardense collegium hujus sancti doctoris magisterio quam maxime illustratum, cujus vel ex hoc ipso, exiguo licet opusculo, velut ex ungue leonem, prudens lector magnam agnoscat Averanum, eoque perfecto judicabit quam vere ipsi *sapientis* cognomen inhererit; cujus alia procul dubio plurima magni ingenii et eruditionis

PATROL. LXXX.

A plantam [*Forte, planta*] namque retro retrudit.

In Juda *confitens* (*Hieron., in c. iii Marc., et l. Interp. nom. de Matth.; Orig., hom. 17 in Gen.*), qui dixit: *Confiteor tibi, Pater Domine cæli et terræ* (*Matth. xii, 25*).

In Phares *Dirisor* (*Origen., hom. 23 in Matth.*) qui *separat oves ab hædis* (*Matth. xxv, 32*), id est, fructuosos ab infructuosis.

In Zava *Orientalis* (*Philo, l. Interp. nom. de Gen.*), de quo prophetalis spiritus: *Ecce, inquit, Vir Oriens nomen ejus*. De quo item Zacharias ait: *Visitavit nos Oriens ex alto* (*Zach. vi, 12; Luc. i, 78*). Et alibi: *Timentibus nomen Domini oriatur sol justitiæ, et sanitas in pennis ejus* (*Malach. iv, 2*); cujus diei ortum et occasum videre concupivit Abraham, et vidit (*Joan. viii, 56*). Ortum autem nativitatem, qua *Verbum caro factum est, et habitavit in nobis* (*Joan. i, 14*), occasum vero mortem crucis, quam passus est pro nobis (*Phil. ii, 8*), intelligere debemus. Ille enim æternus et ineffabilis Divinitatis dies, de quo dicitur: *Hodie genui te* (*Psal. cix, 4*), semper est principium, sed nescit ortum; semper est finis, sed nullum habens occasum. *Coccinei* [*Forte, Coccini*] autem sic a Domino derivatur vocabulum, ut vel rubrum passionis cruorem, vel ignitæ charitatis (cujus exemplum dedit), inextinguibilem in ipso significet ardorem.

In Esdrone *Sagittam vidit* (*Origen. hom. 35 sup. Matth.; Aug., sup. psalm. lxxxvii; Isych., sup. Levit. xiv*), sive *atrium ejus* (*Philo, l. Interp. hom., de Josue*), cui dicitur: *Sagittæ potentis acutæ* (*Psal. cxix, 4*); sagittæ autem ipsius præcepta sunt dominica, vel judicantis judicia: *Atrium* vero, id est, domus lata et omnibus patens, idcirco dicitur, eo quod omnes ad se invigans dicit: *Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis* (*Matth. xi, 28*): *Itemque qui manet in me et ego in illo, hic fert fructum multum* (*Joan. xv, 5*); et iterum: *Ite, inquit, ad exitus viarum, et compellite omnes intrare* (*Luc. xiv, 23*).

In Aram *Electus* de quo sic loquitur. *Ecce Puer meus, quem elegi, electus meus, dedi spiritum meum super eum* (*Matth. xii, 18*); et revera quis est puer electus, nisi qui a pueritia reprobavit malum et elegit quod bonum est (*Isai. vii, 15*); quod non est commune omnium puerorum, præter unum puerum, qui de peccato, sine peccato, ut vermis imputridus de putredine natus est.

In Aminadab *Populus meus spontaneus* (*Philo, l. Inedita monumenta*, utinam nobis anteriora scriptura non invidissent. Ex ipsis et aliis temporum instratum sapientissimis scriptis afflicta sese hodie solari posset Hibernia, et impia quorundam obtrectatorum ora frenare. Cæterum hunc tractatum, et proh dolor! imperfectum, transsumpsimus ex vetustissimo ms. Codice celeberrimi Sangallensis monasterii in Helvetia; in quo præfixum superius *Interpretationis mysticæ*, etc., titulum præfert, simulque additur quod in festo Nativitatis sanctæ Dei genitricis ibi legi consueverit. Tanti scilicet, et merito, faciebant aureum illum tractatum monachi Sangallenses et ipsi doctissimi. Tu illo deinceps, lector, benigne fruire, et si que alia ejus viri inciderint monumenta a me quantocius expectabis. *Val.*

terp. nom., de Exod., Num., Judic.), qui dicit: *Nemo tollit animam meam a me ipso* (Joan. x, 18). Et: *Si vis in vitam venire, serva mandata* (Matth. xix, 17).

In Naason augurans (Hieron., l. Interp. nom. Hebr., de Actis apost., et Matth.), qui promittit dicens: *Cum venerit Filius hominis in majestate sua* (Luc. ix, 2), cujus prophetia in tria prophetie tempora respexit, in præteritum, ut est, *vidit Abraham diem* [meum], *et gavisus est*; in præsens, ut est: *Quid cogitatis mala in cordibus vestris* (Joan. viii, 56)? In futurum, ut est: *Erunt enim sicut angeli in cælo* (Matth. ix, 4); et illud: *Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo* [Irlud] (Joan. ii, 19).

In Salomon sensibilis (Hieron. l. Interp. nom. de Matth.); Marc. xii, 25, qui dicit: *Tetigit me aliquis, nam ego sensi virtutem de me exisse* (Luc. viii, 46). Et: *Quid cogitatis mala in cordibus vestris* (Matth. ix, 4)? Vere sensibilis est, qui cogitata ut facta, et futura ut præsentia cernit; sicut de eo scriptum est: *Qui fecit quæ futura sunt* (Sap. viii, 8).

In Booz in quo robur est (Philo, l. Interp. nom., de lib. Judic., Ruth) qui ait: *Omnia traham ad meipsum* (Joan. xii, 32). Omnis hominis virtus in morte deficit, Verbum vero quod caro factum est, de infirmitate fortius, de morte vivacius, de humilitate excelsius factum est.

In Obed serviens (Joseph, l. v, c. 14, Ant.), qui non venit ministrari, sed ministrare (Matth. xx, 28); itemque Apostolus: *Formam, inquit, servi accepit* (Philipp. ii, 7).

In Jesse incensum (Philo, l. Interp., de I et III Reg.) qui ait: *Ignem veni mittere in terram* (Luc. xii, 49). Et Joannes: *ipse, ait: Baptizabit vos in Spiritu sancto et igni* (Matth. iii, 11; Luc. iii).

In David desiderabilis (Hieron. l. Int. nom., de Matth.; et Act. apost.), de quo evangelista dicit: *Et resplenduit facies ejus sicut sol* (Matth. xvii, 2). Unde etiam Propheta dixerat: *Speciosus forma præ filiis hominum* (Psal. xlii, 3).

In Salomone pacificus (Orig. hom. 6 in Joan.), qui ait: *Pacem meam do vobis* (Joan. iv, 27). Addens meam ostendit odisse non suam; de qua dicitur: *Non veni pacem mittere in terram, sed gladium* (Matth. x, 34). Et Apostolus de Christo: *Ipse, inquit, ait pax nostra qui fecit utraque unum* (Ephes. ii, 14).

In Roboam latitudo populi (Philo, l. Int. nom., de II Reg.; Hieron., ibid., de Matth.), cum ait: *Multi ab Oriente et Occidente venient, et recumbent cum Abraham et Isaac et Jacob in regno cælorum* (Matth. viii). Itemque alibi: *Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis* (Matth. xi, 28), impetus autem populi Idæico vocatur, quia *sicut fulgur exit ab Oriente et paret usque in Occidentem, ita erit et adventus Filii hominis* (Matth. xxiv, 27).

In Abia Pater Dominus (Hieron., ubi supra, de Matth.), qui ait: *Nolite vocare vobis Patrem super terram* (Matth. xxiii, 9), non quia duos in divinitate dicamus esse, sed quod etiam homo magistri illius hominis pater sit quem docet, Paulo dicente: *Nam etsi decem millia pedagogorum habeatis in Christo,*

sed non multos patres; nam in Christo Jesus per Evangelium ego vos genui (I Cor. 4). Si autem discipulus meruit pater vocari, quanto magis Magister ejus.

In Asa tollens (Philo, l. Int. nom., de III Reg., Jeremia), de quo Joannes: *Ecce, inquit, Agnus Dei, qui tollit peccata* (Joan. i, 29).

In Josaphat ipse judicans (Philo, ibid., Reg. II, III), ut ait: *Pater non judicat quemquam, sed omne iudicium dedit Filio* (Joan. v, 22).

In Joram ubi est excelsus (Philo, ibid., Reg. III; Hieron., ibid., de Matth.), ut ait: *Nemo ascendit in cælum, nisi qui de cælo descendit* (Joan. iii, 13).

In Ozia robustus Domini (Philo, ibid., de Esaia), qui dixit: *Lazare, prodi foras* (Joan. xi, 43). Tunc etenim vox Domini fuit in virtute, cum animam quadruidani mortui ab inferis, et corpus revocavit de sepulcro.

In Jotham consummatus (Hieron. l. Int. nom. Hebr., de Matth.), de quo dicitur: *Consummata omni tentatione* (Luc. iv, 13); et in fine omnium, quæ prophetata sunt de eo dicitur: *Et cum consummasset. Tunc omnia verba hæc dixit discipulis suis: Scitis quia post biduum pascha fiet* (Matth. xxvi, 2). Et in cruce pendens acetoque potatus dixit: *Consummatus est, et inclinato capite tradidit spiritum* (Joan. xix, 30). Si vero perfectus (Auctor oper. imperf., hom. 4 in Matth.) dicatur, sic exponitur, quia qui suos jubet esse perfectos, dicens: *Estote perfecti, sicut et Pater vester cælestis perfectus est* (Matth. v, 48); præ cælestis perfectus dici debuit Jesus, quippe qui *cæpit scire et docere* (Act. i, 1) quæ perfecta sunt.

In Achaz convertens (Auctor op. imperf., hom. 4 in Matth., et Orig., in Ex.), qui ait: *Pœnitentiam agite, appropinquavit enim regnum cælorum* (Matth. iii, 2); vel apprehendens (Philo, l. Int. nom. de Michæa), qui apprehensa manu socrum Petri sanavit febricitantem (Luc. iv, 38), et filiam principis mortuam resuscitavit (Matth. ix, 25). Paulus quoque: *Si quo modo, inquit, apprehendam in quo apprehensus sum* (Philipp. iii, 12). Item alibi: *Non enim angelos apprehendit, sed semen Abraham apprehendit* (Hebr. xii, 16).

In Ezechia confortavit Dominus (Auctor. anonym., hom. 4 in Matth.), qui ait: *Confidite, ego vici mundum* (Joan. xvi, 31). Et Paulus: *Nos autem, ait, predicamus: Christum Dei virtutem et Dei sapientiam* (I Cor. i, 24).

In Manasse obliviosus (Philo, ubi supra de Genes.), qui ait: *Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum* (Luc. vii, 47); *Charitas namque multitudinem operit peccatorum* (Jac. v, 20). Et Ezechiel: *In quacunque die, ait, conversus fuerit injustus ab injustitia sua, omnes iniquitates ejus oblivioni tradentur* (Ezech. xviii).

In Amon fidelis (Philo, ibid., de Jerem.), qui ait: *Petite et dabitur vobis* (Matth. vii, 7). Et Paulus ait: *Ut misericors fieret, et fidelis Pontifex ad Dominum* (Hebr. ii, 17). Et Joannes in Apocalypsi: *Et a Jesus Christo, qui est testis fidelis* (Apoc. i, 5); fidelis au-

tem dicitur, cujus sunt semper promissa fidelia, quæ A in utramque partem et speranda sunt pariter, et expavescenda.

In Josia ubi est incensum Domini (Hier. l. interp. nom. Hebr.), de quo dicitur: *Et prolixius orabat* (Luc. XXII, 44), quomodo vero oratio incensum esse dicitur, Psalmista testatur, dicens: *Dirigatur, Domine, oratio mea sicut incensum in conspectu tuo* (Psal. CXL, 2).

In Jechonia præparans (Hieron., ibid.; et Philo, 4. Interp. nom., de I Reg. et Jerem.), ut ait: *Si abiero et præparavero vobis locum, iterum veniam ad vos, et accipiam vos ad meipsum* (Joan. XIV, 3).

Si vero proprie Joachim, et Joachin, id est, Pater, distinguatur; in Joachin Domini resurrectio dicitur (Hieron., ibid. de Matth.), ut ait: *Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam* (Matth. XXVI, 2); in Joachin Domini præparatio (Auctor oper. imperf., hom. 1 in Matth.), qui dixit: *Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum ab origine mundi* (Matth. XXV, 34).

In Salathiel, petitio mea Deus (Hieron., ibid., de Matth.; Philo, ibid., de Aggæo), qui dixit: *Pater sancte, serva eos quos dedisti mihi* (Joan. XVII, 11).

In Zorobabel ipse magister confusionis (Hieron., ibid.), ut ait: *Multi ab Oriente et Occidente venient et recumbent cum Abraham et Isaac et Jacob in regno cælorum* (Matth. VIII, 11); et de eodem dicitur: *Quare cum Publicanis et peccatoribus manducat Magister vester* (Marc. II, 16)?

In Abiud Pater meus iste (Philo, ibid., Exod.), qui dicit: *Ego et Pater meus unum sumus* (Joan. X, 30).

In Eliachim Dominus resuscitabit (Philo, ibid., de Lib. Reg.), ut ait: *Qui credit in me non morietur in æternum, sed resuscitabo eum in novissimo die* (Joan. VI, 40).

In Azor, adjutus (Philo l. Int. nom., de III Reg. Jeremia), ut ait: *Non sum solus, quia Pater mecum est* (Joan. VIII, 19).

In Sadoch justificatus (Hieron. l. Int. nom., de Luca), ut ait: *Ego veritatem loquor, quia verax est qui me misit* (Joan. VIII, 26); ad quem etiam dicitur: *Justificeris in sermonibus tuis* (Psal. L, 6). Et Joannes: *Advocatum, inquit, habemus apud Patrem Jesum Christum justum* (Joan. II, 1).

In Achim Frater meus (Origen. hom. 20 supra Jesu Nave), ut ait: *Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, ipse frater meus, et mater mea, et soror est* (Matth. XII, 50), sive frater matris; frater quippe matris Dominus ideo dicitur, dum unum Patrem, cui omnes (Christo jubente) dicimus: *Pater noster qui es in cælis* (Ibid.).

In Eliud Deus meus iste (Philo, l. Int. nom., de l. I Reg.), cui Thomas ait: *Dominus et Deus meus* (Joan. XX, 28). Pronomen autem iste quid aliud nisi signa clavorum et lanceæ significat, quæ veri notitiam corporis monstrant.

In Eleazar Deus meus adjutor (Philo, l. Int. nom., de Gen. et Ex.), ut ait: *Et qui misit me Pater mecum est* (Joan. VIII, 16).

In Mathan donans (Hieron. l. Int. nom., de Matth.), ut ait: *Omne debitum donavi tibi quia rogasti me* (Matth. XVIII, 32).

In Jacob supplantator (Origen., hom. 11 in Exod.), ut ait: *Dedi vobis potestatem calcandi super serpentes, et scorpiones, et supra omnem virtutem inimici* (Luc. X).

In Joseph auctus, vel apponens (Philo, ibid., de Genes.; Joseph. l. 1, c. 17, Antiq.), ut ait: *Ego veni, ut vitam habeant; et abundantius habeant* (Joan. X, 10); et alibi: *et alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili, et illas oportet me adducere, ut fiat unus grex et unus Pastor* (Joan. X).

Hactenus ut valuimus, qualiter in omnibus genealogiæ, vel generationibus [Forte, generationis gradibus] Christus figuratus et prophetatus sit, exemplis sacræ Scripturæ asseruimus.

ITEM

MORALIS EXPLANATIO EORUMDEM NOMINUM AB EODEM COMPILATA.

Opportunum quoque videtur, ut ejusdem genealogiæ nomina per interpretationem quoque latioribus figuris, ad Moralem, quantum possumus, derivemus intellectam.

In sancto igitur Abraham hoc intelligentes studeamus, ut patres sanctarum gentium, hoc est, perfectarum animæ virtutum efficiamur; quas evulsis et destructis, disperditis, et dissipatis malis gentibus, hoc est, mortiferis vitis, sanctus Jeremias ædificare et plantare jubetur a Domino, in quorum typo vitiorum septem illæ Chananæorum gentes, veluti totidem principalia vitia, ab Israelitico deletæ sunt populo (Cassian., collat. 5, cap. 22), eadem [et earum]

D terra ab eodem possessa est jure hæreditario. Advenæ etiam istius mundi in similitudinem Abrahamæ simus, et peregrini, sicut omnes patres nostri; totum quoque præsentis vitæ gaudium, velut Isaac charissimum filium, Domino jubente, offeramus Deo, ut in æternum gaudeamus cum Christo, ipso dicente: *Beati qui lugent nunc, quoniam ipsi consolabuntur* (Matth. V).

In Isaac centuplo locupletemur fructu, et gaudeamus in tentationibus, et secundum in conjugium assumamus et Rebeccam, hoc est, patientiam habeamus, dicente Jacobo Apostolo: *Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis, scientes quod probatio vestræ fidei patientiam operatur,*